

Sygn. akt VIII GC 314/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Kądziołka

Protokolant: Partycja Predko

po rozpoznaniu w dniu 13 maja 2014 r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa R. W.

przeciwko (...) R. R." spółce jawnej w P.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej (...) R. R." spółki jawnej w P. na rzecz powoda R. W. kwotę 71.690 zł (siedemdziesiąt jeden tysięcy sześćset dziewięćdziesiąt złotych) z ustawowymi odsetkami liczonymi w stosunku rocznym od dnia 5 listopada 2013 roku;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 28.127,07 zł (dwadzieścia osiem tysięcy sto dwadzieścia siedem złotych siedem groszy) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt VIII GC 314/11

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 6 grudnia 2011 roku powód R. W. wniósł o zasądzenie od pozwanej (...) R. R." spółki jawnej w P. kwoty 380.000 zł z odsetkami liczonymi od dnia 1 stycznia 2011 roku oraz kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 31 grudnia 2007 roku zawarta została umowa spółki jawnej (...)R.", której współnikiem był powód. Powód wypowiedział umowę spółki ze skutkiem na dzień 31 grudnia 2010 roku, zwrócił się też do pozostałych współników pozwanej o podjęcie działań zmierzających do ustalenia rzeczywistej wartości majątku spółki, a następnie wypłacenie należnego powodowi udziału. Mimo prowadzonych rozmów do dnia wniesienia pozwu roszczenie powoda nie zostało zaspokojone w żadnej części.

W pozwie powód powołał dowody z opinii biegłych sądowych, między innymi w celu ustalenia wartości zbywczej majątku spółki na dzień 31 grudnia 2010 roku.

Pozew doręczono pozwanej w dniu 16 grudnia 2011 roku.

W odpowiedzi na pozew pozwana uznała powództwo do kwoty 280.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwu, wniosła o oddalenie powództwa w pozostałej części oraz o zasądzenie kosztów stosownie do zakresu rozstrzygnięcia z uwzględnieniem, że pozwana uznała przy pierwszej czynności kwotę żądania w wysokości 280.000 zł.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwana potwierdziła przytoczone przez powoda fakty związane z wypowiedzeniem przez powoda udziału w spółce ze skutkiem na dzień 31 grudnia 2010 roku, zaznaczyła także, że wobec zaakceptowania wypowiedzenia przez pozostałych wspólników zgodnie z zapisem umowy spółka trwa nadal, mimo wypowiedzenia udziału.

Pozwana podkreśliła, że nie dała powodu do wytoczenia powództwa ponad kwotę 280.000 zł, na którą to kwotę została wyliczona przez pozwaną należność powoda. Zdaniem pozwanej zawarcie ugody przez strony uniemożliwił jedynie fakt, że powód nie chciał zaakceptować wyliczonej na tą kwotę części wartości zbywczej majątku spółki, przypadającej powodowi jako spłata (wyliczonej – zdaniem pozwanej – jako realna wartość zbywca majątku spółki), oraz żądał kwoty przekraczającej tę wartość.

Dalej pozwana podniosła, że nie kwestionuje prawa powoda do dochodzenia spłaty jego udziału kapitałowego zgodnie z obowiązującymi w tej materii przepisami oraz poparła wnioski powoda o przeprowadzenie dowodów z opinii biegłych sądowych, wnosila jednak o to, aby dowody te zmierzały do wyłącznie określenia wartości zbywczej majątku spółki w rozumieniu art. 65 § 1 k.s.h.

Wyrokiem częściowym z dnia 29 listopada 2012 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie zasądził od pozwanej (...) R. R.” spółki jawnej w P. na rzecz powoda R. W. kwotę 280.000 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi w stosunku rocznym od dnia 17 grudnia 2011 roku.

Wyrok częściowy jest prawomocny.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 31 grudnia 2007 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji w P., R. W., P. S. (1) oraz R. R. (3) zawarli umowę spółki jawnej. Ustalono, że spółka prowadzić będzie przedsiębiorstwo pod firmą: (...) R. R.” spółka jawna, za siedzibę spółki przyjęto miejscowość P..

W § 7 umowy wspólnicy zobowiązali się do wniesienia następujących wkładów:

- 1) (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością - wkład pieniężny w wysokości 650.000,00
- 2) R. R. (3) - wkład pieniężny w wysokości 216.666.66 zł
- 3) P. S. (1) - wkład pieniężny w wysokości 216.666.66 zł
- 4) R. W. - wkład pieniężny w wysokości 216.666.68 zł

W § 11 umowy ustalono, że wspólnicy uczestniczą w zysku i w stratach spółki w następujący sposób:

- 1) (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością -50%
- 2) R. R. (3) - 16,66 %
- 3) P. S. (1) - 16,66 %
- 4) R. W. - 16,68 %.

(...) R. R.” spółka jawna w P. wpisana została do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS (...).

dowód: umowa spółki jawnej (...). R.” z dnia 31.12.2007 r. - karta 12-14

W dniu 3 kwietnia 2009 roku spółka jawna (...) R.” zawarła z K. i M. R. (1) umowę sprzedaży i ustanowienia służebności gruntowej. W ramach umowy spółka nabyła prawo wieczystego użytkowania działki gruntu nr (...) o obszarze 1,0049 ha, położonej w P. przy ul. (...), wraz z własnością znajdujących się na niej budynków niemieszkalnych, stanowiących odrębny od gruntu przedmiot własności. Cenę sprzedaży ustalono na kwotę 1.300.000 zł. Umowa została sporządzona w formie aktu notarialnego - Rep. A (...)

Dla nieruchomości będącej przedmiotem umowy Sąd Rejonowy Szczecin P. i Zachód w S. XI Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych w P. prowadzi księgę wieczystą nr (...).

dowód: umowa sprzedaży – akt notarialny Rep. A (...) - karta 15-18

W piśmie z dnia 4 czerwca 2010 roku R. W. powołując się na art. 61 k.s.h. i § 4 umowy spółki wypowiedział ze skutkiem na koniec 2010 roku umowę (...) R. R.” spółki jawnej w P..

Pismo kierowane było do (...) spółki (...). R.”: do R. R. (3), P. S. (1) i zarządu spółki (...), a także do samej spółki (...). R.”. Powyższa korespondencja została doręczona adresatom w dniu 7 czerwca 2010 roku.

dowód: pismo powoda z dnia 30.06.2010 r. adresowane do R. R., P. S. oraz zarządu spółki (...) karta 31-33

potwierdzenia nadania i potwierdzenia odbioru - karta 34 - 35

R. W. w pismach z dnia 9 sierpnia 2010 roku, kierowanych do (...) spółki (...). R.”, powołując się na wypowiedzenie umowy spółki zwrócił się o podjęcie działań mających na celu sporządzenie rozliczenia i ustalenia wysokości należnego mu udziału kapitałowego, który obejmuje mienie wniesione jako wkład, jak również mienie nabyte przez spółkę w czasie jej istnienia. Wskazując na regulację zawartą w art. 65 k.s.h. R. W. podkreślił, że przy ustaleniu wartości udziału w przypadku wystąpienia wspólnika ze spółki uwzględnia się wartość całego majątku spółki.

Z uwagi na powyższe R. W. zwrócił się z propozycją dokonania rozliczenia poprzez wypłacenie należnego mu udziału kapitałowego w wysokości 400.000 zł bez konieczności przeprowadzania innych czynności. W przypadku nieprzyjęcia propozycji wniósł o wspólne powołanie biegłego sądowego z zakresu wyceny nieruchomości w celu sporządzenia operatu szacunkowego na dzień 31 grudnia 2010 roku, określającego wartość nieruchomości stanowiącej główny element majątku spółki, co pozwoli w sposób jednoznaczny określić wysokość kwoty należnej R. W..

W piśmie zaznaczono również, że odmowa przyjęcia przedstawionych propozycji będzie skutkowałą koniecznością skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

Pisma z dnia 9 sierpnia 2010 roku kierowane do (...) spółki (...). R.”: R. R. (3), P. S. (1) i zarządu spółki (...) nadane została w urzędzie pocztowym w dniu 10 sierpnia 2010 roku.

dowód: pismo powoda z dnia 09.09.2010 r. adresowane do R. R., P. S. oraz zarządu spółki (...) karta 36-41

wyciąg z książki nadawczej z dnia 10.08.2010 r. - karta 42

W dniu 29 września 2010 roku w siedzibie spółki (...) R.” odbyło się spotkanie wspólników spółki. Na spotkaniu R. W. uzyskał informację o podjętych krokach mających na celu określenie wartości majątku spółki (...) R.”, w tym nieruchomości. R. W. uzyskał też zapewnienie pozostałych wspólników, że stanowisko w sprawie należnego mu udziału zostanie przedstawione do końca października 2010 roku

fakt niesporny, nadto: pismo powoda z dnia 26.11.2010 r. adresowane do R. R., P. S. oraz zarządu (...) sp. z o.o. - karta 43-44

We wrześniu 2010 roku spółka (...) R.” otrzymała operat szacunkowy obejmujący wycenę budynków stanowiących odrębną własność, położonych przy ul. (...) w P..

Operat wykonał na zlecenie spółki jawnej rzeczoznawca majątkowy A. U. w celu określenia wartości rynkowej budynków dla potrzeb amortyzacji. Wartość rynkową budynków według poziom cen na grudzień 2009 roku ustalił na kwotę 1.544.000 zł.

dowód: operat szacunkowy wyceny budynków z września 2010 r. - karta 110-130

R. W. nie zgodził się z tą wyceną, zauważył bowiem, że nie uwzględniono w niej jednej z hal znajdujących się na posesji przy ul. (...) w P..

dowód: przesłuchanie powoda R. W. - karta 236-236 v,454-454 v

W piśmie z dnia 26 listopada 2010 roku - skierowanym do R. R. (3), P. S. (1) i zarządu spółki (...) R. W. powołując się na ustalenia poczynione na spotkaniu z dnia 29 września 2010 roku podkreślił, że pomimo upływu wyznaczonego terminu nadal brak jest jakiegokolwiek reakcji spółki. Jednocześnie podtrzymał propozycje zawarte w piśmie z dnia 9 sierpnia 2010 roku dotyczące wypłaty udziału kapitałowego w wysokości 400.000 zł bez konieczności przeprowadzania innych czynności lub wspólnego ustalenia biegłego sądowego. Wskazując na możliwość polubownego działania i uniknięcia kosztów sądowych R. W. zaznaczył, że oczekuje na odpowiedź do dnia 15 grudnia 2010 roku.

dowód: pismo powoda z dnia 26.11.2010 r. - karta 43-44

wyciąg z książki nadawczej z dnia 26.11.2010 r. - karta 45

W marcu 2011 roku R. W. wystąpił do Sądu z zawezwaniem spółki jawnej (...) R.” do próby ugodowej. Postępowanie wywołane wnioskiem, toczące się pod sygnaturą XI GCo 74/11, nie doprowadziło do zawarcia ugody.

fakt niesporny

W dniu 11 lutego 2011 roku rzeczoznawca majątkowy M. M. sporządził na zlecenie R. W. operat z wyceny nieruchomości położonej przy ul. (...) w P.. Operat został sporządzony w celu określenia wartości rynkowej praw do nieruchomości budynkowej dla potrzeb rozliczenia wspólników. Wartość rynkową prawa do nieruchomości ustalono na kwotę 2.222.000 zł. Wartość tą określono na dzień 11 lutego 2011 roku, zaś stan nieruchomości uwzględniono z dnia 1 lutego 2011 roku.

dowód: operat z wyceny nieruchomości z dnia 11.02.2011 r. - karta 48-92

W marcu 2011 roku sporządzone zostało sprawozdanie (...) spółki jawnej (...) R.” za 2010 rok, obejmujące : bilans, rachunek zysków i strat oraz informację dodatkową.

dowód: sprawozdanie finansowe - karta 131-142

W dniu 28 czerwca 2011 roku rzeczoznawca majątkowy A. U. sporządził aneks nr (...) do operatu szacunkowego, obejmujący wycenę nieruchomości położonych przy ul. (...) w P., z uwzględnieniem wartości wiaty magazynowej, nie uwzględnionej wcześniej w operacie szacunkowym. Wartość rynkowa nieruchomości (prawo własności budynków i praw użytkowania wieczystego gruntu) według cen z września 2010 roku ustalona została na kwotę 1.985.000 zł.

dowód: aneks nr (...) do operatu szacunkowego wyceny nieruchomości - karta 105-109

R. W. nie zgodził się z wyceną A. U. uważał bowiem, że w wycenie niezasadnie ujęto wiatę magazynową, w rzeczywistości była to bowiem hala.

dowód: przesłuchanie powoda R. W. - karta 236-236 v,454-454 v

R. W. prowadził z pozostałymi (...) spółki jawnej (...) R.” rozmowy zmierzające do ugodowego określenia wysokości roszczenia R. W.. Wspólnicy proponowali 250.000 zł, później 280.000 zł, do porozumienia na tych warunkach jednak nie doszło.

dowód: zeznania świadka M. R. (2) – karta 234 verte-235

przesłuchanie powoda R. W. - karta 236-236 v,454-454 v

R. W. w piśmie z dnia 22 listopada 2011 roku, kierowanym do spółki jawnej (...) R.”, wezwał do zapłaty kwoty 380.000 zł wraz z należnymi odsetkami za opóźnienie tytułem rozliczenia jego udziału w spółce (...) R.”. W piśmie podkreślił, że pomimo wielu monitów i przeprowadzenia postępowania ugodowego wymagalne roszczenia R. W. dotychczas nie zostały zaspokojone w jakiegokolwiek części. Wskazując na zaistniały stan rzeczy R. W. zaznaczył, że oczekuje natychmiastowej i jednorazowej wypłaty równowartości udziału w spółce szacowanego na kwotę 380.000 zł. Jednocześnie wskazał, że niezastosowanie się do wezwania spowoduje niezwłoczne skierowanie sprawy na drogę sądową.

dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 22.11.2011 r. - karta 46

wyciąg z książki nadawczej z dnia 23.11.2010 r. - karta 47

Wartość rynkowa prawa użytkowania wieczystego gruntu oraz prawa własności posadowionych na nim budynków, położonych przy ul. (...) w P., dla których Sąd Rejonowy Szczecin P. i Zachód w S. XI Zamiejskowy Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą (...), według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku i cen na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosiła 2.106.800 zł.

dowód: opinia biegłego sądowego K. B. - karta 281- 357

Wartości zbywczą majątku spółki (...)R.” na dzień 31 grudnia 2010 roku według sporządzonego bilansu wynosiła 2.111.000 zł, zaś wartość udziału kapitałowego wspólnika posiadającego 16,66% udziału, po zaokrągleniu do 10 zł, wynosiła 351.690 zł.

dowód: opinia biegłego sądowego M. A. – karta 377-398

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powoda co do zasady jest niesporne.

Powód wystąpił ze spółki jawnej (...)R.” z dniem 31 grudnia 2010 roku. W rozpoznawanej sprawie powód dochodzi zapłaty wartości udziału kapitałowego w spółce jawnej, oszacowanego przez powoda na kwotę 380.000 zł

Zgodnie z art. 65 § 1 k.s.h. w przypadku wystąpienia wspólnika ze spółki jawnej wartość udziału kapitałowego wspólnika oznacza się na podstawie osobnego bilansu, uwzględniającego wartość zbywczą majątku spółki.

Z powyższego wynika, że udział kapitałowy wspólnika oznacza się na podstawie osobnego bilansu z uwzględnieniem wartości zbywczą majątku spółki, a więc wartość udziału należy ustalić na podstawie odrębnie na ten cel sporządzonego bilansu, przy czym bilans powinien uwzględniać wartość zbywczą majątku. Oznacza to, że należy przyjąć wartość rynkową poszczególnych praw wchodzących do spółki. Wartość zbywczą to wartość, po której można uzyskać cenę na rynku w danych okolicznościach. Wartość zbywczą majątku jest więc zmienna.

W art. 65 § 2 pkt 1 k.s.h. wskazano, że w przypadku wypowiedzenia umowy spółki jawnej jako dzień bilansowy przyjąć należy ostatni dzień roku obrotowego, w którym upłynął termin wypowiedzenia.

W rozpoznawanej sprawie jest to dzień 31 grudnia 2010 roku.

Powód oraz wspólnicy pozwanej spółki przed wytoczeniem powództwa prowadzili negocjacje, zmierzające do ugodowego ustalenia wysokości udziału kapitałowego powoda jako wspólnika, który wystąpił ze spółki. Żadna ze stron w czasie tych negocjacji nie wykonała (ani nie zleciła osobie posiadającej wymaganą wiedzę) sporządzenia bilansu z uwzględnieniem wartości zbywczej majątku spółki. Strony próbowały osiągnąć porozumienie proponując sobie wzajemnie kwoty wynikające z samodzielnie poczynionych szacunków, opartych o operaty z wyceny należących do spółki nieruchomości, których sporządzenie zarówno powód, jak i pozwana zlecieli rzeczoznawcom majątkowym. Propozycja pozwanej zamknęła się kwotą 280.000 zł, propozycja powoda - kwotą 380.000 zł.

Wobec braku możliwości wypracowania zgodnego stanowiska powód wytoczył niniejsze powództwo o zapłatę kwoty 380.000 zł, w pozwie powołał dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu wyceny nieruchomości oraz z zakresu wyceny przedsiębiorstw w celu wyceny majątku spółki na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz w celu określenia wartości zbywczej majątku spółki na dzień 31 grudnia 2010 roku, pozwana w odpowiedzi na pozew poparła ten wniosek z zaznaczeniem, że biegły miałby określić wartość zbywczą majątku spółki w rozumieniu art. 65 § 1 k.s.h.

Taką opinię w niniejszym procesie zlecono biegłym sądowym: biegłemu sądowemu z zakresu (...), powołanemu w celu ustalenia wartości prawa użytkowania wieczystego gruntu oraz prawa własności posadowionych na nim budynków, położonych przy ul. (...) w P., oraz biegłemu o sądowemu z zakresu finansowania, ekonomii i organizacji przedsiębiorstw (...), powołanemu w celu ustalenia wartości zbywczej majątku spółki (...)R." na dzień 31 grudnia 2010 roku.

Żadna ze stron opinii biegłych sądowych nie negowała.

W oparciu o dowód z opinii biegłych sądowych Sąd ustalił więc, że wartość udziału kapitałowego występującego ze spółki wspólnika (powoda), oznaczona na podstawie osobnego bilansu, uwzględniającego wartość zbywczą majątku spółki na dzień 31 grudnia 2010 roku, wynosi 351.690 zł.

Wartość tą biegły sądowy M. A. wyliczył bazując na sprawozdaniu finansowym spółki za rok 2010 (karta 380) oraz wycenie wartości nieruchomości dokonanej przez biegłego sądowego K. B. (karta 383).

Wyrokiem częściowym zasądzono na rzecz powoda kwotę 280.000 zł, w wyroku końcowym Sąd zasądził więc pozostałą część roszczenia powoda – kwotę 71.690 zł. W pozostałym zakresie powództwo zostało oddalone.

Powód dochodził zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie na podstawie art. 481 § 1 k.c. od dnia 1 stycznia 2011 roku.

Roszczenie o zapłatę odsetek za opóźnienie uzasadnione jest od dnia następnego po dniu wymagalności roszczenia. Istotne znaczenie dla określenia tej daty ma ustalenie, czy zobowiązanie ma charakter terminowy, czy bezterminowy (w tym ostatnim wypadku termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony w czynności prawnej ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie winno być wówczas spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania – art. 455 k.c.).

W rozpoznawanej sprawie mamy do czynienia ze zobowiązaniem terminowym, termin spełnienia świadczenia nie przypada jednak na dzień wystąpienia wspólnika ze spółki – jak przyjął powód żądając odsetek od dnia 1 stycznia 2011 roku. Termin spełnienia świadczenia nie może bowiem nadejść wcześniej, niż zostanie określona wysokość świadczenia.

Wysokość udziału kapitałowego wspólnika występującego ze spółki jawnej może być ustalona w drodze zgodnego porozumienia, termin spełnienia świadczenia jak i jego wysokość zostaje wówczas ustalony w wyniku czynności

prawnej, a zobowiązanie ma charakter terminowy. W literaturze i orzecznictwie przyjmuje się, że wspólnicy mogą się umówić z ustępującym wspólnikiem co do zasad i terminów wypłaty udziału. Przykładowo w wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 14 grudnia 2012 r. (I ACa 1196/12, LEX nr 1293625) przyjęto, że mimo braku wyraźnego wskazania w art. 65 k.s.h. możliwości odmiennego - niż wynika to z tego przepisu - uregulowania kwestii wzajemnych rozliczeń, uprawnienie takie przysługuje wspólnikom (por także: Andrzej Kidyba, Komentarz aktualizowany do Kodeksu spółek handlowych, System Informacji Prawnej LEX 2014).

W rozpoznawanej sprawie strony nie osiągnęły porozumienia przed procesem, ostatecznie jednak część roszczenia w wysokości 280.000 zł została objęta zgodnymi oświadczeniami stron - pozwana w odpowiedzi na pozew uznała bowiem powództwo do tej kwoty wraz z odsetkami od dnia wniesienia pozwu (w tej części o żądaniu pozwu orzeczono prawomocnym wyrokiem częściowym).

O ile strony nie ustalą w wyniku czynności prawnej wysokości oraz terminu spełnienia świadczenia spółki wobec ustępującego wspólnika, to wysokość tego świadczenia ustalana jest w sposób określony ustawą – na podstawie cytowanego wyżej art. 65 § 1 i 2 k.s.h., natomiast termin spełnienia świadczenia wyznacza właściwość zobowiązania. W literaturze przyjmuje się w tym względzie, że udział należy wypłacić natychmiast po sporządzeniu bilansu, przyjmuje się także, że począwszy od tego terminu powinny być naliczone odsetki, gdy wspólnik nie otrzymał wypłaty (por. Andrzej Kidyba, Komentarz aktualizowany do art. 65 Kodeksu spółek handlowych, System Informacji Prawnej LEX 2014).

Data istotną z punktu widzenia naliczania odsetek jest więc data, w której spółka otrzyma bilans z uwzględnieniem wartości zbywczej majątku spółki (art. 65 § 1 k.s.h.). Bilans taki może być wykonany np. przez osoby prowadzące księgowość spółki czy też przez działające na zlecenie spółki profesjonalne biuro rachunkowe.

W realiach niniejszej sprawy spółka jawna przed procesem nie wykonała ani nie zleciła żadnemu podmiotowi wykonania bilansu uwzględniającego wartość zbywczą majątku spółki, jednak w odpowiedzi na pozew wniosła o zlecenie tej czynności biegłemu sądowemu. Ostatecznie bilans z uwzględnieniem wartości zbywczej majątku spółki został sporządzony w toku procesu przez biegłego sądowego.

Tym samym przyjąć trzeba, że data, w której pozwana spółka otrzymała bilans sporządzony przez biegłego sądowego wyznacza określony przez właściwość zobowiązania termin spełnienia świadczenia polegającego na zapłacie występującemu ze spółki wspólnikowi udziału kapitałowego. W rozpoznawanej sprawie opinia biegłego sądowego z wyliczeniem wartości zbywczej majątku spółki została doręczona pozwanej (podobnie jak i powodowi) w dniu 4 listopada 2013 roku. W konsekwencji odsetki od kwoty świadczenia ustalonej zgodnie z art. 65 § 1 i 2 k.s.h. (a więc od kwoty nieobjętej uznaniem pozwanej) zostały zasądzone od dnia 5 listopada 2013 roku.

Dodać trzeba, że zasądzeniu kwoty 71.690 zł nie stoi na przeszkodzie okoliczność, że stała się ona wymagalna w toku sprawy (art. 316 § 1 k.p.c.).

Stan faktyczny sprawy ustalony został w oparciu o dowody z dokumentów, dowód z zeznań świadka M. R. (2), dowód z przesłuchania stron (ograniczony do przesłuchania powoda) oraz dowody z opinii biegłych sądowych. Opinie biegłych nie były przez strony kwestionowane, nie budzą też żadnych wątpliwości Sądu co do ich rzetelności. Strony nie negowały też prawdziwości powołanych jako dowody w sprawie dokumentów. Zeznania świadka i powoda posłużyły do dokonania ustaleń faktycznych w zakresie przebiegu negocjacji stron, zmierzających do wypracowania porozumienia. Zeznania świadka M. R. (2) i powoda zostały w tym zakresie uznane za wiarygodne, relacje obu przesłuchanych osób korespondowały bowiem ze sobą oraz z pozostałym materiałem dowodowym.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. i art. 98 § 1 i 3 k.p.c. przy założeniu, że powód jest stroną wygrywającą proces w 92,55%. Koszty zostały zgodnie z art. 100 k.p.c. rozliczone stosunkowo.

Sąd nie znalazł podstaw do zastosowania art. 101 k.p.c., o co pozwana wnosiła w odpowiedzi na pozew. Powód natomiast w piśmie procesowym z dnia 16 stycznia 2012 roku wnosił o obciążenie pozwanej całością kosztów postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych, stosownie do zasady odpowiedzialności za wynik procesu. W ocenie powoda złożenie przez pozwaną oświadczenia o uznaniu żądania pozwu w części (do kwoty 280.000 zł) pozostaje bez znaczenia dla sugerowanego przez stronę pozwaną odmiennego rozstrzygnięcia o kosztach, ponieważ do wytoczenia powództwa doszło z przyczyn leżących wyłącznie po stronie pozwanej. Powód podkreślił, że wszelkie próby doprowadzenia do polubownego i zgodnego rozliczenia udziału występującego współnika, inicjowane przez powoda, były przez pozwaną lekceważone, nadto mimo uznawania roszczenia powoda co do zasady za słuszne oraz uznawania jego części także w ramach sądowego postępowania pojednawczego, które zakończone zostało ponad 7 miesięcy temu, do chwili obecnej pozwana nie przekazała powodowi żadnej kwoty.

Orzekając o kosztach w niniejszej sprawie należy mieć na względzie, że przesłanką zastosowania art. 101 k.p.c. jest nie tylko uznanie przez pozwanego przy pierwszej czynności procesowej żądania pozwu, ale także to, aby pozwany nie dał powodu do wytoczenia sprawy. Ten drugi warunek nie został w rozpoznawanej sprawie zachowany.

W orzecznictwie przyjęto, że w rozumieniu art. 101 k.p.c. pozwany nie daje powodu do wytoczenia sprawy, jeżeli jego postępowanie i postawa wobec roszczenia strony powodowej oceniona zgodnie z doświadczeniem życiowym usprawiedliwia wniosek, że strona powodowa uzyskałaby zaspokojenie roszczenia bez wytoczenia powództwa. Jeżeli postępowanie pozwanego i jego postawa wobec roszczenia strony powodowej, ocenione w ten sposób, nie usprawiedliwiają wniosku, że strona powodowa uzyskałaby zaspokojenie roszczenia bez wytoczenia powództwa, to należy uznać, że pozwany dał powód do wytoczenia powództwa i mimo uznania żądania pozwu przy pierwszej czynności procesowej art. 101 k.p.c. zastosowany być nie może.

W rozpoznawanej sprawie pozwana dała powód do wytoczenia powództwa także w zakresie uznanej ostatecznie kwoty 280.000 zł. Nie sposób oczekiwać od powoda zachowania polegającego na wytoczeniu powództwa jedynie w zakresie przekraczającym tę sumę. Przed wytoczeniem pozwu pozwana mimo tego, że uznawała żądanie powoda co do zasady nie złożyła żadnego oświadczenia, nie zapłaciła też dobrowolnie tej kwoty, którą sama w drodze szacunków uznawała jako wysokość udziału kapitałowego powoda. Same negocjacje zmierzające do ugodowego zakończenia sporu prowadzone były przez długi czas poprzedzający wytoczenie pozwu, powód nalegał na ustalenie zasad rozliczenia jeszcze przed datą wystąpienia ze spółki (przed dniem 31 grudnia 2010 roku). Pozwana dopiero po doręczeniu pozwu złożyła oświadczenie o uznaniu powództwa w części dotyczącej kwoty 280.000 zł, co wskazuje na to, że uznanie to stanowi reakcję na wytoczenie powództwa. Z powyższego wynika, że dopiero pozew był impulsem, który spowodował, że pozwana niesporną część roszczenia zdecydowała się uznać i w konsekwencji zapłacić. Wcześniej – mimo starań powoda – żadnych wiążących oświadczeń pozwana spółka nie złożyła, nie dokonała też żadnej wpłaty na rzecz powoda. Wytoczenie powództwa przez powoda było więc uzasadnione także w części dotyczącej kwoty 280.000 zł, co oznacza, że także w tej części pozwana zobowiązana jest zwrócić powodowi poniesione przez niego koszty procesu.

Jak już wspomniano Sąd rozliczył koszty stosunkowo, stosownie do art. 100 k.p.c., przy założeniu, że strona powód jest stroną wygrywającą proces w 92,55%.

Koszty jakie podlegają rozliczeniu po stronie powoda wynoszą 30.972,16 zł, w tym: 19.000 zł – opłata od pozwu, 7.200 zł - koszty zastępstwa procesowego, 17 zł - opłata skarbową od pełnomocnictwa, 3.574,36 zł plus 1.180,80 zł – koszty opinii biegłych. Koszty jakie podlegają rozliczeniu po stronie pozwanej wynoszą 7.217 zł i obejmują koszty zastępstwa procesowego oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa.

Powód winien otrzymać od pozwanej 92,55% z 30.972,16 zł, tj. kwotę 28.664,73 zł, pozwana powinna otrzymać od powoda 7,45 % z 7.217 zł, tj. kwotę 537,67 zł, na rzecz powoda zasądzono różnicę – 28.127,07 zł.